

Izhaja vsak torek in petek
za časa vojne.

Dopisi naj se frankujejo in pošljajo
uredništvu lista »Mir« v Celovec,
Pavličeva ulica šte. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure
dopold. in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista pišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Glasiló koroških Slovencev.

Velja za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod na-
pisom: Upravništvu lista »Mir« v
Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se
plačuje vnaprej.

Za inzerate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

Dopisom je treba za odgovor pri-
ložiti poštno znamko.

Leto XXXIII.

Celovec, 17. novembra 1914.

Št. 58.

zmožnosti. Pri ogrskih manjših narodih ni bil priljubljen, pa v bodočnosti bo najbrž drugače. Njegova politika v sedanjih resnih časih je: Vsi narodi, tudi ogrski Romuni, se v tej vojni enako junaško bijejo za cesarja in domovino, zato naj dobijo za plačilo tiste pravice, ki jih dosedaj še niso uživali.

Tisza je obljubil ogrskim Romunom reformo ljudskih šol, po kateri pridejo konfesionalne šole za Romunce v njihovo samoupravo, da bo romunski jezik v komitatih, v katerih pridejo Romuni v poštev, uradni jezik, da se bo ugodilo željam Romunov glede volilne reforme, za vse politične delikte se podeli amnestija in dovoljuje se tudi svoboda glede rabe romunskih narodnih barv!

Z bojišč.

S ŠEVERNEGA BOJIŠČA.

En ruski kavalerijski kor poražen.

Berolin, 12. novembra. Wolffov urad poroča: Na vzhodu je naša konjenica vzhodno od Kališa potisnila nazaj rusko, po številu večjo konjenico, ki je vnovič prodirala.

Najvišje armadno poveljništvo.

Dunaj, 12. novembra. Uradno se poroča: 12. novembra. **Razen zmagonosnega boja konjenice pri Kosmineku proti enemu koru ruske konjenice včera j na severovzhodnem bojišču ni bilo večjih bojev.**

Sovražni patroljni oddelki, ki so hoteli poizvedovati za naša gibanja, so bili zavr-njeni.

Pri izvedbi zadnjih operacij se je iznova obnesla preizkušena vrlina in moč naših čet.

Namestnik šefa generalnega štaba:
pl. Höfer, generalni major.

Ruski generalni štab.

Bern, 9. novembra. Iz ruskih listov se je izvedelo sedaj za ime šefa velikega generalnega štaba cele ruske armade: ta je generalajtnant Januškevič, ki je dobil red sv. Jurija 4. razreda, ker je med operacijami zoper Nemčijo in Avstrijo »na poseben način poskrbel za življenje vrhovnega poveljnika« in je pazil, da se je vojni načrt izvajal.

Obenem je prejel vrhovni poveljnik veliki knez Nikolaj Nikolajevič red sv. Jurija 3. razreda za »osebno junaštvo«. Iz obeh odlikovanj in njihovih utemeljevanj vidimo, da je bilo v bojih na Poljskem življenje vrhovnega poveljnika enkrat v nevarnosti in je bil vrhovni poveljnik rešen vsled pazljivosti šefa generalnega štaba.

Z JUŽNEGA BOJIŠČA.

Srbska armada se s težavo umika. — Bogat vojni plen.

Dunaj, 12. novembra. Z južnega bojišča se uradno poroča: 12. november. Med neprestanim bojevanjem z zadnjimi sovražnikovimi četami, ki se vgnezdjujejo v pripravljenih postojankah, se je včera j nadaljevalo zasledovanje sovražnika na celi črti in se je v splošnem dosegla črta višin vzhodno od Osečina—Nakucani—Novoselo ob Savi.

Sovražnik je na popolnem umikanju proti Koceljevu in Valjevu, kjer po poroči-

Opozarjamo pri tem na modro politiko grofa Tisze, ki bo obrodila brez dvoma lepe sadove in ogrske narodnosti zelo navdušila. Grof Tisza je mož jeklene volje in velikih

lih naših letalcev več tisoč vozov trenaja zapira vse ceste.

Eazen včeraj poročanega vojnega plena so vnovič zaplenjeni 4 topovi, 14 municijskih voz, 1 municijska kolona, več municijskih in živilnih zalog, trenaja, šotorov in drugega vojnega materiala. Veliko ujetnikov, katerih število še ni znano.

S FRANCOSKO-NEMŠKEGA BOJIŠČA.

Nemška armada napreduje.

Berolin, 12. novembra. Wolffov urad poroča iz velikega glavnega stana nemške armade:

Sovražnik, ki je prodril preko Nieuporta do predmestja Lombartzyde, je bil od naših čet potisnjen preko Ysere. Vzhodni breg Ysere do morja je sovražnik zapustil.

Napad preko Yserkanala južno od Dixmuidena je napredoval.

Vzhodno od Yperna so naše čete prodrle naprej. V celem je bilo več nego 700 Francozov ujetih in zaplenjene štiri strojne puške.

Sovražni napadi zahodno od argonskega lesa in v gozdu samem so bili odbiti.

Nove čete iz Indije.

»Gazetta del popolo« priobčuje poročilo iz Porto Maurizio, glasom katerega je iz Marseille poročal kapitan ladje »Ustica« svoji družbi, da je dospelo dne 10. t. m. v Marseille 25 francoskih in angleških transportnih parnikov, spremljanih od vojnih ladij s skupaj 45.000 indijskimi vojaki.

Še 250.000 angleških vojakov.

Dne 9. novembra je bila tradicionalna procesija lordmajorja v Londonu. Vršila se je ob sodelovanju vojaštva in prvič so se je udeležile tudi deputacije iz Kanade, Nove Zelandije in drugih kolonij. Zvečer je bil slavnostni banket, ki so se ga udeležili vsi ministri. Vojni minister lord Kitchener je v svojem govoru slavil angleško armado, ki se vojskuje ob strani Francozov, in je rekel: Naše navdušenje je tako veliko, da še misliti ni na kak poraz. Naše izgube so bile resne, a niso zmanjšale vneme angleškega naroda ter podžgale pogum naše mladine. Lord Kitchener je potem govoril o velikih topovih, katere so Nemci z veliko skrbnostjo pripravili, in je povedal, da je poleg kolonialnih armad pripravljenih še 250.000 mož angleške armade, da odidejo na bojišče.

RUSI IN TURKI.

Nemčija izroča ujete mohamedanske francoske vojake Turčiji.

Carigrajski »Tanin« poroča: Iz Nemčije je dospelo v Carigrad 200 mohamedanskih vojnih ujetnikov. So to po večini nekdanji vojaki francoskih regimentov iz Alžira in Tunisa, ki so se borili na francoskih bojiščih, ki pa bodo vstopili sedaj v turško armado. Prvemu oddelku teh vojnih ujetnikov bodo sledili še drugi.

Boji v Kavkazu.

Ženeva, 11. novembra. Listi priobčujejo rusko poročilo o zadnjih bojih v Kavkazu. Poročilo pravi, da se je boj dne 8. novembra iznova pričel. Pri Erzerumu koncentrirane turške čete so napadle Ruse. Pričel se je srdit boj. Turkom se ni posrečilo objeti ruskega krila. Rusi so svoje pozicije vzdržali.

Pregledovanje črnovojnikov,

ki so rojeni leta 1878. do vštetea 1890.

Vsi v letih 1878. do vštetea leta 1890. rojeni črnovojni obvezanci, ki so bili pri naboru ali pri pregledovanju »za orožje nesposobni« spoznani, ali če so bili potom superarbitracije izpuščeni iz skupne vojske, iz vojne mornarice, iz domobranstva ali iz orožništva, pridejo k pregledovanju (naboru). Pregledovanje se vrši v tem-le redu:

Na Koroškem:

V Kötschach od 17. do 18. novembra in v Šmohorju od 20. do 22. novembra (v obeh je 1339 črnovojnih zavezancev).

Za celovško okolico (3825 črnovojnih obvezancev) bo v Celovcu od 24. novembra do 8. decembra; za mesto Celovec (612) od 17. do 19. novembra.

Za Velikovec (3492) v Velikovcu od 7. do 20. decembra.

Za Beljak (3836) od 2. do 16. decembra v Beljaku.

Za mesto Celovec, za tujce (2000), od 17. do 23. decembra.

Na štajerskem:

V Brežicah (3350 črnovojnih obvezancev) od 18. do 30. novembra.

V Celju, za mesto (100) in okolico (6260), od 2. do 23. decembra.

V Ljutomeru (1280) od 18. do 21. novembra.

V Ptuj, za mesto (81) in okolico (4051), od 23. novembra do 6. decembra.

V Konjicah (1200) od 8. do 11. decembra.

V Slov. Gradcu (2352) od 13. do 20. decembra.

V Mariboru, za mesto (600) in okolico (6000), od 23. novembra do 18. decembra.

V Celovcu bo pregledovanje za sledeče občine celovške okolice:

Dne 24. novembra: Trnjava, Žrele, Grabštanj in Trdnjava.

Dne 26. novembra: Hodiše, Kotnaravaš, Krivavrb, Dhorše, Bilčovs, Žihpolje.

Dne 26. novembra: Gospa Sveta, Otok, Šmartin pri Celovcu, Šmartin na Dholici, Medgorje.

Dne 27. novembra: Blatograd, Zg. Vesca, Otmanje, Št. Peter pri Celovcu, Vetrinje.

Dne 28. novembra: Pokrče, Ponfeld, Poreče ob jezeru, Radiše, Škofiče, Št. Tomaž, Tigrče.

Dne 30. novembra: Št. Rupert pri Celovcu.

Dne 1. decembra: Borovlje, Bistrica v Rožu, Svetnavas.

Dne 2. decembra: Podljubelj, Slov. Plajberk, Glinje, Šmarjeta v Rožu in Sele.

Dne 3. decembra: Albeck, Trg, Glanek in Solkovo.

Dne 4. decembra: Knežova, Reichenau, Steindorf, Mali Št. Vid, Osoje in Sittich.

Dne 5. decembra: Maria-Feicht, Steuerberg, Tauchendorf, Št. Vrban, Waiern, Glanlofen.

Kraj pregledovanja:

Celovec, hotel Sandwirt. Za sodna okraja Celovec in Borovlje ob 8. uri zjutraj in za sodni okraj Trg ob pol 9. uri dopoldne.

Božič v vojni.

Božič se bliža, praznik ljubezni in domovine.

Ubog ali bogat, vsakdo pripravlja — bodisi iz tega, kar si je s trudom prihranil, bodisi iz izobilja — darilo za tiste, ki so njegovemu srcu najbližji. Komu se ne porosi oko, ako se spominja naših vojakov, ki izpolnjujejo ob tem času, daleč od doma, morda v pustih krajih, najplemenitejšo, toda najtežjo izmed dolžnosti!

Vojni oskrbovalni urad c. in kr. vojnega ministrstva je sklenil tem vrlim možem poslati skromno božično darilo in posveča temu namenu

pol milijona kron.

Kakor znamenita je ta vsota, vendar daleč ne zadošča, da bi se vsakemu vojaku, ki je v vojni, naredilo majhno veselje. Zato je treba sodelovanja **vseh!** Z neznatnim številom onih, ki nimajo dragega svojca v vojni, bodo tekmovali tisti, kojih sin, kojih brat, kojih mož ali zaročenec se bojuje za domovino...

Zato prosi vojni oskrbovalni urad (IX. Berggasse 16), da bi se mu s tem namenom velikodušno in kar najhitreje naklanjala darila v denarju. Ta urad bo skrbel, da pridejo božična darila našim četam po oddelkih pravočasno v roke kakor drag pozdrav iz ljube domovine, kakor dokaz najiskrenejšega spomina, kakor znak upanja na veselo svidenje!

C. in kr. vojni ministrstvo, vojni oskrbovalni urad, IX., Berggasse 16.

Na Dunaju, oktobra 1914.

Fml. Löbl, s. r.

Avstrijsko vojno posojilo.

Dunaj, 10. novembra. Poganjanja zastopnikov bančnega konsorcija v stvari emisije vojnega posojila so dovedla do popolnega sporazuma. »Fremdenblatt« piše:

V vseh merodajnih krogih vlada popolno zaupanje v uspeh tega posojila in ta nazor je tudi dobro utemeljen. Ni ga razsodnega človeka v tej državi, ki bi ne bil prešinjen od spoznanja, kako velikega pomena mora biti to, da se posreči ta državno-financijska transakcija, ki se ima izvesti sredi teh na dogodkih bogatih dneh svetovno-gospodarskega pomena.

Sedaj ima monarhija besedo. Sedaj je na narodih Avstrije in Ogrske, da podajo svetu prepričevalen dokaz o naši finančni moči.

Sicer pa kličemo: podpisujte vojno posojilo — vsakomur v tej državi, ki razpolaga s prihranki!

Bilo je povsem pravo postopanje, da se je čakalo tako dolgo, da razmere dovoljujejo emisijo posojila ob ugodnih okoliščinah. Danes pač ne dvomi nikdo več na tem, da je naše narodno gospodarstvo vrženo v položaj, ustvarjen po silni vojni.

Vojno posojilo — tako zaključuje list — pokaže, da je ne le silno delo naše vojske, ampak, da si tudi naša finančna sila zna zagotoviti respekt. Kdor podpiše vojno posojilo, služi domovini v usodnotežnem času.

Usoda ujetnikov.

Glasom uradnih podatkov je sedaj v Nemčiji kakih 450.000 vojnih ujetnikov, v naši monarhiji pa okoli 90.000. Koliko pa je ujetih naših vojakov v deželah, vojujočih se proti nam, to se pa za sedaj ne more določiti. Čim dalje, tem živeja postaja skrb, kaj naj storimo mi s tolikimi ujetniki, in kaka je usoda naših v ujetništvu?

Pravni položaj ujetnikov določa prva haaška konvencija iz l. 1899. o vojni na kopnem (čl. 4—20). Vojni ujetniki so ujetniki države, ne pa morda poedinah zapovednikov ali zborov. Danes imajo ujetniki vsi osebne pravice, n. pr. lastninstva, a vzdrževati se jih mora primerno njihovemu stanju. Seveda: orožja, konj in spisov vojaške vsebine ne smejo imeti, in pa — naravno — svobode! Saj to je ravno cilj vojnega ujetništva, da se osebam sovražne države prepreči sodelovanje v boju. Ali ujetnik ni kaznjenec. More se sicer porabiti za delo, ali v glavnem se mora gledati na to, da se postopa ž njim kakor z lastnim vojakom in primerno njegovim življenjskim navadam.

V starih časih je zmagovalec napravljval iz ujetnikov sužnje. Znano je, da so Rimljani vodili ujetnike v triumfalnem sprevedu, ko so se vračali iz vojne, a često so jih tudi ubijali. Šele od tridesetletne vojne sem se je izpremenila usoda ujetnikov. Dokler je bil smatran ujetnik za lastnino sovražnika, bila je tudi navada, da se more odkupiti iz ujetništva z gotovo vsoto denarja.

Največja težava za državo je vzdrževanje ujetnikov, ker morajo dobivati stanovanje, hrano in obleko kakor lastni vojaki. Za časa ujetništva spadajo te osebe pod zakone dotične države, v kateri se nahajajo. Tako se beg ujetnika, ako so ga vlovili, kaznuje samo disciplinarno.

Ujetniki so dolžni točno označiti svoje ime in svoj poklic. Gotove osebe, n. pr. častniki, morejo biti proti častni besedi izpuščene na svobodo, toda kršenje take obveze se kaznuje navadno pred vojnim sodiščem in s smrtjo.

Vsaka država mora takoj v začetku urediti poseben urad za ujetnike, kjer se mora o vsakem voditi posebna listina: o njegovi boleznih, bivanju, poklicu in eventualni smrti. V ujetništvo morejo priti: vladarji sovražne države, ministri, vojaki vseh kategorij, diplomatje in civilni uradniki, nadalje vse osebe, ki se nahajajo pri armadi, končno tudi taki ljudje, katerih svoboda bi pomenjala nevarnost za državo, n. pr. sovražni časniki, pronosirani (izraziti) politiki. Ujetništvo se nehuje z zvršetkom vojne (sicer z begom, smrtjo, sprejemom državljanstva tuje države).

Toliko v pojasnilo našim ljudem, da bodo v interesu naših ujetnikov v Rusiji in Srbiji poučeni o pravni naravi ujetništva v kulturnih državah.

**Ali ste že pridobili „Miru“
-- novega naročnika? --**

Sveta vojska.

»Zmagoslavje abstinence« imenuje sedanjo svetovno vojsko v uvodniku zadnje številke slov. protialkoholno glasilo »Zlata doba«. (Naroča se list pri upravnistvu v Ljubljani, Katoliška tiskarna, ter stane 3 K letno. Toplo priporočamo!) — V nadaljnjem podaja silno zanimiv pregled:

»Vojskujoče se države spregledujejo in s svojimi odredbami dokazujejo, da je alkohol ničvreden, abstinence (zdržnost) pa da je rešilna, zmagoslavna.

Prvi je — takoj začetkom mobilizacije — prepovedal alkohol dajati svojemu vojaštvu nemški cesar, ki je že dolgo časa velik zagovornik in pospeševalec abstinence.

Takoj za njim je isto zaukazal ruski car.

In potem — po dveh mesecih vojske — je tudi avstrijsko vojaško poveljstvo prepovedalo vojaštvu na bojišču vsako kapljo alkohola.

Zdaj se slišijo glasovi s Francoskega, da sta predsednik republike in mestni prefekt v Parizu prepovedala prodajo abstinence.

In zopet se sliši z Ruskega, da je prodaja žganja, — ki je tam državni monopol — popolnoma ustavljena in odpravljena. Tamošnja abstinentna organizacija je vložila prošnjo, naj ta prepoved velja za vedno. In car je baje obljubil, da se bo to zgodilo; tako vsaj se je čitalo v naših listih.

Nemški cesar se pa v času vojske, kakor tudi že prej, zopet in zopet oglašajo zoper alkohol, ker le-ta notranjo silo človekovo, energijo, najvišje in najpotrebnejše duševne in telesne moči le slabi in manjša...«

Ne le v vojski, tudi doma, na polju, v delavnici ali v pisarni se ni dobro pajdašiti s tako nevarnim potuhnjencem kakor je alkohol ali vse vrste opijanljivih pijač. Ne poželimo jih preveč! Še bolje: ne navajajmo se jih sploh ne!

Dnevne novice in dopisi.

Sodalitas ss. C. J. ima večji sestanek v Celovcu v četrtek dne 19. t. m. Na dnevnem redu je razgovor o dušnem pastirstvu v vojnem času.

Župnijo Žalec v Savinjski dolini na Štajerskem je dobil č. g. Anton Veternik, župnik na Dolu pri Hrastniku.

Proti obrekovalcem. Iz Zavrha pri Sv. Rupertu v Slovenskih goricah se nam poroča: Martin Čeh, viničar na Kljunovščaku, je hotel po svoji volji izrabiti vojni čas proti našemu gospodu župniku. Zato je bil dne 6. novembra pri Sv. Lenartu obsojen na tri tedne zopora, poostrenega z enkratnim trdim ležiščem na teden. — Pametnejše je napravila Julijana Grah v Spodnji Voličini v enaki zadevi. Ona se je namreč rajše poravnala ter plačala 40 K za avstrijski Rdeči križ in stroške.

Junak-častnik umrl. V bolnišnici v Szolnoku na Ogrskem je umrl poročnik 97. pešpolka g. Vladimir Babič. Trikrat je bil ranjen, dvakrat se je ozdravil, a tretjič je dobil smrtni strel v trebuh. V boju se je tako odlikoval, da je postal adjutant in je dobil najvišje priznanje in odlikovanje. Rajni je iz slovenske ljubljanske rodbine.

Gosp. dr. Marko Stajniko, rezervni poročnik, je po neki privatni vesti s severnega bojišča ranjen.

Odlikovanje. Nadporočnik 27. pešpolka g. Ivan Perles iz znane ljubljanske rodovine, ki je bil na severnem bojišču ranjen, je dobil oficirski zaslužni križec z vojno dekoracijo.

V seznamu izgub št. 47. in 48. so izkazani ti-le domači častniki kot ranjeni: rez. kadet bos. lov. bataljona, 4. stotnija, Josip Basaj, doma iz Predoselj; rez. praporščak 84. peh. polka Adolf Hribernik; stotnik Adolf Ferlinz, 27. pešpolka; rez. kadet 29. pešpolka, 5. stotnija, Fran Gogola, nadporočnik 7. lov. bataljona E. Gombač, stotnik 23. črnovojniškega polka Fran Hočevár, poročnik v ev. 23. črnovojniškega polka Stanislav Jenčič, rez. praporščak 7. lov. bataljona Štefan Križaj, rez. poročnik istega bataljona Fr. Marko in nadporočnik 27. pehotnega polka J. Perles. Kot mrtva sta izkazana rez. kadet 27. peš-

polka Karol Kuralt in poročnik 67. pešpolka Štefan Podboj.

Odlikovani slovenski vojaki. Srebrno svetinjo za hrabrost so dobili: infanterist 7. pešpolka Anton Ogris; četovodja 47. pešpolka Matevž Petek, Fran Pučko, Anton Verčko in hornist Ivan Trglav; infanterista 87. pešpolka Jakob Fras in Vilko Puh; četovodja Anton Benčina; lovec Alojzij Rekar in častniški sluga Alojzij Pičem vsi lovskega bataljona št. 7.; četovodja Fran Ahac in korporali Jožef Mozetič, Fran Pšeničnik, Jurij Vavpotič; poddesetniki Viljem Ojola, R. Skorja in dragonec Matija Krhne, vsi dragonskega polka št. 5; kanonir Alojzij Lik in korporal Ignacij Poljanšek, poljskega havbičnega polka št. 3.; ognjičar Ivan Rudnik, jahajoče artiljerijske divizije št. 11. in orožniška stražmojstra orož. kora za Bosno in Hercegovino Lovrenc Naglič in Jakob Martinovič. Srebrno kolajno I. vrste sta dobila pionir Frančišek Gaber, pionirskega bataljona št. 5. in stražmojster Anton Puc, žandarmerijskega kora za Bosno in Hercegovino.

Požar na Krištofovi gori. Na Krištofovi gori je dne 10. t. m. pri Mežnarju izbruhnil požar in sta do tal pogorela hlev in hiša. Živino so rešili. Kako je nastal požar, ni znano.

Srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda je dobil poddesetnik brzojavnega polka Ferdinand Brežnik.

Na limance se je vsedel. Graški listi poročajo: Čevljar Janez Korošec iz Št. Jurja ob južni železnici se je zelo rad pogovarjal o vojni. Tudi se je kaj rad pobahal, da je pri vojaki spravi do frajtarja, pri čemur je zatrljeval, da bi avstrijske čete pod njegovim poveljstvom prav kmalu užugale Srbe, treba le, da jim on poveljuje. To priliko sta uporabila sin nadučitelja Košutnika ter posestnik in občinski tajnik v Dramljah Ivan Jarnovič. Pisala sta čevljarju Korošču pismo z vsebino, da je avstrijski armadi znano, da je on — spreten vojskovodja ter da se naj takoj napoti v — Kečkemet na Ogrsko, da prevzame ondi poveljstvo čez avstrijsko armado. Pismo sta podpisala na ime načelnika avstrijskega generalnega štaba barona pl. Konrada Hötendorfa. Kakor hitro je domišljavi čevljarček dne 30. oktobra prejel dotično pismo, se je kar s prvim vlakom podal v Kečkemet na Ogrsko, kjer je na svoje veliko začudenje pri tamošnji vojaški oblasti izvedel, da je pošteno nasedel. Oba pisca pisma se bosta zagovarjala pred sodiščem.

Srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda so dobili vodja patrolje dragonskega polka št. 5 Mihael Gorjup, četovodja istega polka Franc Cajnko, stražmojster istega polka Ivan Kos, infanterist 47. pešpolka Martin Korošec, narednik pešpolka št. 87. Ivan Janžek, korporal pešpolka št. 87. Josip Hribovšek, korporal 87. pešpolka Anton Hudales, infanterist 87. pešpolka Valentin Poličnik, četovodja 87. pešpolka Jakob Irgelj, infanterista pešpolka št. 7. Lovrenc Tarmán, infanterist 87. pešpolka Martin Novak, korporal 87. pešpolka Josip Vrtačnik, infanterist 17. pešpolka Anton Krkovič, infanterist 47. pešpolka Rudolf Pšeniček, kadet 47. pešpolka Martin Pevk, infanterist 47. pešpolka Avgust Leber, korporal 47. pešpolka Anton Zupan in infanterist 47. pešpolka Ivan Senekovič.

V srbskem ujetništvu je trgovec iz Lokve na Krasu g. Slavoljub Praprotnik, ki je bil z drugimi vojaki vred ujet. Iz Valjeva je pisal pismo, datirano z dne 29. oktobra, v katerem naznanja, da je zdrav in da se mu v ujetništvu godi dosti dobro. Iz Valjeva je bil prepeljan v Niš.

Kako se godi našim ujetnikom na Ruskem? Graški listi poročajo: Sorodniki nekega tirolskega cesarskega lovca, ki je postal ruski ujetnik, so prijeli od njega pismo, v katerem sporoča, da se mu »zelo dobro godi«. Obenem pa je pristavil, naj znamko na dotičnem pismu previdno odstranijo in shranijo, ker zna dobiti s časom veliko vrednost. Ko so doma odstranili znamko, so pa brali na mestu, na katerem je bila prilepljena, pisano od iste roke sledeče: »Nič ni res, godi se nam slabo, ne bomo dolgo vzdržali.«

Kaj je s Slovenci v Egiptu? V Egiptu, zlasti v Aleksandriji, je lepo število Sloven-

cev. Samo udov Mohorjeve družbe je tam 94. Anglija je dala v Egiptu aretirati vse polno avstro-ogrskih in nemških državljanih ter so jih prepeljali v vojno ujetništvo na otok Malta.

Iz ruskega ujetništva. Franc Sirca, korporal pri 97. pešpolku, doma iz Postojne, piše svojemu prijatelju iz ruskega ujetništva tako-le: Mesto Rosto pri Donavi, dne 13. septembra 1914. Dragi prijatelj! Naznanjam ti iz bolnišnice, da sem ranjen. Dne 26. avgusta ob pol 7. uri zvečer sta me zadeli dve ruski krogli v levo nogo. Dne 12. septembra sem bil operiran in mislim, da se mi bo zdravje povrnilo, ker se čutim vsak dan boljše. Tukaj v bolnišnici je za nas ranjene Avstrijce prav dobro. Ruski zdravniki z nami prav lepo ravnaajo in tudi strežnice, ki nam rane obvezujejo, so prijazne. Druge civilne osebe dobro in dosti darujejo za jesti in kaditi. Še denar nam darujejo. Ko smo bili na bojišču, so nam prinašali ruski vojaki vode, obvezovali rane in nas nosili stran. (Pisec misli tu gotovo na rusko saniteto. Op. ured.) Tukaj nas je več Avstrijcev. Kdaj se vidiva? Bog ve!

Najnovejša poročila.

PRODIRANJE NAŠE ARMADE V SRBIJO.

Dunaj, 14. novembra. Z južnega bojišča se uradno poroča: Naše prodiranje je zadelo severozahodno od Valjeva na močan odpor. Tudi otežkočuje napredovanje artiljerije zemlja, ki je vsled dežja in snega postala brez temelja. Kljub temu so vse kolone pridobile naprej na prostoru, zavzele so več važnih pozicij ter so dosegle črto Skola na Savi do južno Kočeljeva in nato v nadaljnji smeri do Drine. Naše čete so ujele številno Srbov.

Ujetniki so izjavili, da se hočejo Srbi pri Valjevu vnovič upreti našim četam. V nekaterih srbskih polkih je baje izbruhnil upor.

V zadnjih dneh so uspešno sodelovali tudi monitorji »Körös«, »Maros« in »Leitha«, ki so podpirali zmagovito prodiranje naših čet ob Savi z uničujočim delom v sovražnikov bok.

Dunaj, 15. novembra. (Kor. urad.) Z južnega bojišča z dne 15. novembra poroča: Da pridobi čas za odvažanje svojega trena, je podvzel sovražnik na višinah severno in zahodno od Valjeva v pripravljenih postojankah zopet obrambo. Našim četam, ki jih kljub neprestanim bojem in hudim naporom preveva najboljši duh, se je že včeraj posrečilo, da so s trdimi boji zavzeli višine pri Kamenici ob cesti, ki vodi iz Loznice v Valjevo, ki tvorijo ključ sovražnikove postojanke. Naše čete so stale sinoči zvečer pred Obrenovcem in pri Ubu ter so napadale gorski hrbet Javtino na umikalni črti vzhodno od Kamenice in v južni smeri do Stubice, ki tvori točko gorskega sedla na cesti iz Ročačice v Valjevo.

Obrenovac padel.

Vojni poročevalec »Pester Lloyd« poroča: Naše hrabre čete so v soboto, dne 14. t. m. popoldne ob 5. uri z naskokom osvojile Obrenovac. Naša artiljerija se je postavila na višino Mali Brgule in dve uri obstreljevala Obrenovac. Srbske čete so se v divjem begu umikale našemu ognju, nakar so naše čete naskočile Obrenovac in ga zavzele. S padcem Obrenovca je pot do prehoda po srbskem ozemlju prosta skoro vsakega zadržka.

Od Obrenovca do Belgrada je 30 km, do železniške proge Belgrad—Niš pa samo 22 kilometrov. Belgrad je tedaj v nevarnosti, da bo kmalu popolnoma odrezan od ostale Srbije.

VOJSKA Z RUSI.

Dunaj, 14. novembra. (Kor. urad.) Uradno se objavlja 14. novembra. Na severno-vzhodnem bojišču se v naši fronti tudi včeraj ni bojevalo. Namestnik generalnega štaba: pl. Höfer, generalni major.

Dunaj, 15. novembra. (Kor. urad.) Uradno se razglša: Dne 15. novembra opoldne. Obramba trdnjave Przemysl se, kakor pri prvi obkolitvi, vodi z največjo aktiviteto. Včeraj podvzeti večji izpad je potisnil sovražnika na severu do višine pri Rokietnici

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

nazaj. Naše čete so imele pri tem podjetju
le minimalne izgube.

V Karpatih so se posamezni sunki so-
vražnikovih oddelkov odbili brez truda.

Tudi na ostali fronti ni moglo rusko
poizvedovanje prodreti.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, generalni major.

Berolin, 15. novembra. (Kor. ur.) Veliki
glavni stan, 15. novembra dopoldne: Boji
ob meji vzhodne Prusije in na Ruskem Polj-
skem se na vzhodnem bojišču nadaljujejo.
Odločitev še ni padla.

Najvišje poveljstvo armade.

Ruski glavni stan.

Dunajski listi poročajo: Agence Havas
poroča 9. t. m., da se je ruski glavni stan
naselil v Lvovu. Višji armadni poveljnik
veliki knez Nikolaj Nikolajevič pa točasno
ne biva v Lvovu, ker vodi boje na Vzhod-
nem Pruskem.

**BOJI MED RUSI IN NEMCI V VZHODNI
PRUSIJI.**

Berolin, 14. novembra. V vzhodni Pru-
siji boj še dalje traja. Pri Stallupönenu smo
ujeli 500 Rusov. Pri Soldau še ni odločitve.

V okolici Wloclaweka smo vrgli nazaj
en ruski armadni zbor, ujeli smo 1500 Ru-
sov in zaplenili 15 strojnih pušk.

BOJI NEMŠKIH ARMAD NA ZAHODU.

Berolin, 14. novembra. (Uradno. Boji v
zahodni Flandriji trajajo še dalje, zadnje
dni jih ovira deževno in viharo vreme.
Naši napadi počasi napredujejo. Južno od
Yperna smo ujeli 700 Francozov.

Angleški napadi zahodno od Lille so
bili odbiti. Pri Beroy au Bac so morali
Francozi zapustiti obvladujoče stališče.

V argonskem gozdu je naš napad dobro
napredoval. Francozi so imeli močne iz-
gube in so pustili tudi včeraj zopet nad 150
ujetnikov v naših rokah.

Berolin, 15. novembra. (Kor. urad.) Ve-
liki glavni stan, 15. novembra dopoldne.
Boji na desnem krilu so tudi včeraj trpeli
radi neugodnega vremena in so le malo na-
predovali. Med utrudljivimi predeli je bilo
ujetih nekaj sto Francozov in Angležev ter
sta bili zaplenjeni dve strojni puški. V Ar-
gonskem gozdu se je posrečilo, da se je raz-
bilo močno francosko opirališče, ki se je z
naskokom vzelo. Izmišljeno je poročilo
Francozov, da so neki nemški oddelki pri
Coincourtu (vzhodno od Marsala) spravili v
nered. Francozi so marveč pri Coincourtu
imeli izdatne izgube, medtem ko nismo mi
niti enega moža izgubili.

Najvišje poveljstvo armade.

Japonska artiljerija hiti Francozom na
pomoč.

Berolin, 14. novembra. (Brzjavno po-
ročilo »Wiener Allg. Ztg.«) »Vossische Zei-
tung« poroča iz Genfa: Iz Marseille došla
poročila izvajajo, da se vozi v Marseille
transport 17 ladij z japonskimi topničarji,
ki se kmalu v Marseille pripeljejo.

ZOPETNI BOJI OB BELGIJSKI OBALI.

Amsterdam, 16. novembra. »Telegraaf«
poroča iz Sluisa z dne 14. novembra: Včeraj

zvečer so pričeli ob obali zopet grometi to-
povi. Istočasno so se zopet pričeli boji na
fronti in v okolici Lombartzyde in Nieupor-
ta. Morje je zelo viharo. Nemški mornarji
love mine in jih razstreljujejo. Obal od Ost-
ende do Knocke je v obrambnem stanju.

**PRED POMORSKO BITKO MED NEMCI IN
RUSI.**

Kodanj, 16. novembra. Rusko brodovje
je zapustilo Helsingfors in odplulo v jugoza-
hodno smer. Baje namerava prisiliti nem-
ško brodovje do bitke.

GRŠKA MOBILIZIRA.

Galac, 16. novembra. Vsi grški vojaški
zavezanci od letnika 1885. so vpoklicani.

JAPONSKA PROTI KITAJSKI.

Feking, 16. novembra. Japonska je pre-
pejajala v Tsingtau in v provinco šantung
50.000 mož.

Gospodarske stvari.

Sadjarjeva opravila v pozni jeseni.

(Izveček iz »Slov. Sadjarja«).

Sadjarstvo je sicer tista panoga, ki bo
pod sedanjimi razmerami največ trpelo, ker
najpridnejši res komaj zmagujejo najnuj-
nejša dela. Vendar je potrebno opozoriti na
nekatera jesenska in zimska sadjarska
opravila, s katerimi je večji ali manjši sad-
ni pridelek prihodnjega leta v najtesnejši
zvezi in odvisnosti.

Prevssem je sedaj treba misliti na s n a -
ženje sadnega drevja. Naj se porabi za
to vsak ugoden trenutek. To delo je v za-
bavo in razvedrilo posebno ako ima sadjar
najpotrebnejše orodje v rabljevem stanu ter
vedno lepo skupaj pri rokah, da izostane
nepotrebno, mudno in sitno iskanje. Ta
orodja so: drevesna žagica, škarje, močen
nož, strgulja, par ščeti, posoda s kar-
bolinejem in čopič — vse skupaj v primer-
nem lesenem tvorilu, ki se ga lahko prena-
ša od drevesa do drevesa ali vzame tudi se-
boj na drevo z uporabo lahke priročne
lestve.

Razne sadne bolezni se silno širijo, in
sicer od leta do leta bolj. Največ kali teh bo-
lezni prebije tudi najhujšo zimo v odpad-
lem listju. Zato naj bi vsaj vsak sadjar v
pozni jeseni, ko je drevje že popolnoma go-
lo, pod drevje vse listje pograbil ter
ga uporabil za steljo živini; boljše seveda
bi bilo, da se tako listje sežge.

Gnojenje sadnemu drevju je nadalj-
no velevažno in zelo hvaležno sadjarsko
opravilo; to se lahko prične v novembru ter
nadaljuje skozi celo zimo. Prav posebno
moramo postreči tistemu sadnemu drevju,
ki je letos obilo rodilo in zato uporabilo vse
svoje moči. Mnogoletne skušnje novejšega
časa kažejo vedno jasneje, da čim izdatnej-
še se gnoji sadnemu drevju, tem rednejše
in bogatejše so letine ter tem lepši in okus-
nejši je sad. Torej gnoja in gnojnice v sa-
dovnjak, kadarkoli in kjerkoli je prilika
za to!

Koncem oktobra in začetkom novembra
je najugodnejši čas za presajanje od-

raslega sadnega drevja. V jeseni presajeno
starejše sadno drevje se prime boljše in go-
toveje kakor spomladi. Tudi z a s a j a n j e
novih nasadov se izvršuje lahko v jeseni,
posebno v lahki zemlji, gorki legi in milej-
šemu podnebju. Z jesensko saditvijo se pri-
dobi skoro eno celo leto, ker tako drevje ra-
ste dalje skoro nemoteno, kakor bi bilo
ostalo na svojem prvotnem mestu. Toda
prepozno jesensko sajenje ni kaj prida,
ker zemlja prej zmrzne, preden se more
drevo le količkaj prirasti.

Kdor ima v sadovnjaku mlada drevesca
z nežno kožo, naj jih ovije. Pri ograjah
naj se pravočasno popravijo morebitne vr-
zeli. Zajec lahko napravi v eni noči nenado-
mestljivo škodo.

Boljša od spomladne je jesenska se-
te v s a d n e g a s e m e n a. Dokler ne pade
sneg in zemlja ne zmrzne, je ugoden čas za
to delo.

5½% davka prosto avstrijsko vojno po-
sojilo 1914. Ljubljanska kreditna banka, po-
družnica Celovec, sprejema kot oficijelno
subskripcijsko mesto od danes naprej pri-
jave k subskripciji 5½% davka prostega
avstrijskega vojnega posojila 1914 po origi-
nalnih pogojih. Prospekti in obrazci za pri-
jave so subskribentom na razpolago pri bla-
gajni Ljubljanske kreditne banke, podruž-
nice Celovec.

Loterijske številke:

Linc, 14. novembra: 20. 55. 58. 18. 1.

Gradec, 11. novembra: 57. 37. 63. 62. 55.

Organist - cerkvenik

oženjen, vojaščine prost, z dobrimi spriče-
vali, želi službo takoj premeniti. Naslov pove
Josip Stergar, Benediktinski trg 4, Celovec.

Zakaj?

ne pišete takoj po krasni cenik in najno-
vejši vzorce, kateri se določijo vsakemu
zastonj in poštne prosto iz

Prve gorenjske razpošiljalnice Ivan Savnik, Kranj 162

Paramenti!

Mašna oblačila v preprosti in
tudi v bogati

opremi, dobro blago in poceni.

Plašči za cerkvenika in ministrante,
ovratni plaščki in štole zelo ceno.

Šmizete v različnih oblikah od 1 K
naprej. — Komplet z ovrat-
nim trakom od K 2.— do K 2-80,

kakršen je izdelek.

Bireti v vsakršni obsežnosti po K 3-80,
K 4.—, K 4-80.

Rožaste svetilke za večno luč za paten-
tovani stenj.

Prosimo, da poizkusite, in prepričani smo, da
boste stalen odjemalec

oddelka za paramente, knjigarne in trgovine
Jožefovega društva v Celovcu.

Vse blago iz prekuhan, kisline proste in
neobtežene svile z barvanimi nitmi.

Slovenski molitveniki, cerkvene muzikantje,
tudi Hladnikove.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavica K 8.000.000.

Rezervni fond okroglo K 1.000.000.—.

Denarne vloge na
knjižice se obre-
stujejo po

4 0/0

od dneva vloge
do dneva vzdiga.
Rentni davek
plača banka sama.

Kolodvorska cesta 27, v lastni hiši.

Zamenjuje in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in
vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje — Zavaruje srečke
proti kurznim izgubam.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.
Eskompt in incasso menic. Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spiljetu, Trstu,
Sarajevu, Gorici in Celju.

Denarne vloge v tekočem računu obrestujejo se:

po dogovoru od 4 0/0 naprej.